Ert Dnr: 500-3223

Länsstyrelsen i Skåne
Miljötillsynsenheten
Patrik Karlsson

Skogsindustriernas yttrande Förstudie om gällande rapportering av kemikalieförteckning på ämnesnivå

Skogsindustrierna har tagit del av förslagen i remitterad förstudie om kemikalieförteckning på ämnesnivå. Skogsindustrierna ***avstyrker*** förslaget då vi inte ser att angivna nyttor nås genom förslaget och då tidsinsatsen och därmed kostnaden att upprätta listorna är mycket stor.

Vid massa- och papperstillverkning används ett stort antal kemiska produkter. De kemiska produkterna har olika funktion - en del är processkemikalier för massaproduktion, en del tillsatskemikalier för att ge olika papperskvalitéer specifika egenskaper och en del är hjälpkemikalier för att öka effektiviteten i processerna.

Företagen har ett aktivt kemikaliearbete och god kunskap om kemikalierna. Substitution är en central del av kemikaliearbetet. Generellt anser företagen att Reach har bidragit till ökat informationsflöde bland annat genom förbättrade säkerhetsdatablad. Därmed har möjligheten att vidta riskbegränsande åtgärder i den specifika verksamheten ökat. Massa- och pappersindustrin är också leverantör av biprodukter som omfattas av Reach registreringskrav.

Vid tillståndsprövningar bedöms den aktuella verksamhetens påverkan på miljön varvid villkor och krav formuleras. Kemikalieanvändningen ingår som en del av tillståndsprövningen. I samband med tillsynen följs det upp hur verksamheten arbetar med miljöfrågorna och hur kraven i tillståndet efterlevs. Eftersom det handlar om stora och komplexa verksamheter är det viktigt att tillsynspersonerna har god kunskap om företagets verksamhet och process inkluderande kemikaliearbetet.

Enligt förstudien skulle en rapportering av ingående ämnen i samtliga kemiska produkter ge ”nyttor” i form av generellt ökad medvetandenivå om vilka kemiska ämnen som används, förbättrad kunskap för att uppfylla efterlevnad och rapportering inom EU samt bättre förutsättningar att nå miljökvalitetsmålet Giftfri miljö.

Skogsindustrierna anser att det vittnar om en övertro på vad nationella bruttolistor på ämnesnivå kan bidra med.

Rapporteringen skulle resultera i en gigantisk mängd uppgifter utan given koppling till miljörisk. För att kunna dra korrekta slutsatser och därmed vidta riskbegränsande åtgärder måste den enskilda verksamheten studeras då det finns flera faktorer än tillsatta ämnen som kan bidra till verksamhetens miljöpåverkan. Detta sker som redan framhållits i samband med tillståndsprövningen. Tillsynen har också en viktig uppgift då verksamhetsspecifika frågor kan diskuteras. Möjlighet till riktade kartläggningar avseende speciellt utvalda ämnen kan genomföras om behov föreligger.

Skogsindustrierna ser inte heller att de nämnda EU-direktiven innebär att samtliga ämnen i använda kemiska produkter behöver rapporteras.

Arbetsinsatsen för företagen att rapportera kemiska ämnen i samtliga kemiska produkter skulle vara mycket stor – om detta ens är möjligt. Enligt lag är leverantörerna endast skyldiga att i säkerhetsdatabladen uppge ämnen med farliga egenskaper. Att lämna ut ytterligare information publikt kan sannolikt ibland vara emot företagens önskemål om sekretess. Likaså skulle en stor arbetsinsats krävas för att kvalitetssäkra uppgifterna. Om t ex den övre intervallgränsen för halter som finns i säkerhetsdatabladen används så skulle i många fall alltför höga mängder rapporteras. Att kartlägga ämnenas ”destination” är också en ytterst omfattande uppgift för stora komplexa verksamheter såsom massa- och pappersindustrin som i princip kan jämställas med forskningsinsatser. Att göra detta för samtliga ingående ämnen är fullständigt orimligt.

Trots att de skogsindustriella anläggningarna har stor ordning och reda i sin kemikaliehantering vittnar de företag som t ex deltagit i kemikaliekartläggning NORD om en extrem tidsödande insats för att rapportera på ämnesnivå. Denna var enligt uppgift inte lika omfattande som nu remitterat förslag.

Mot denna bakgrund anser Skogsindustrierna att förslaget om rapportering på ämnesnivå inte ska genomföras. De olika myndigheterna borde i stället samordna den information som redan begärs in från verksamhetsutövare. I förstudien framhålls att olika krav i kemikaliearbetet inte bör utarbetas av de olika länsstyrelsen utan samordnas. Samma sak borde naturligtvis gälla för alla berörda myndigheter. Därefter kan *eventuellt* behov av kompletteringar kartläggas.

Stockholm den 31 mars 2017

För Skogsindustrierna

Christina Wiklund